

Taidehistoria

Osoite: Taidehistoria, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto
Puhelin: opintoneuvoja 029 448 3334 yliopistonlehtori Jorma Mikola
Sähköposti: jorma.mikola@oulu.fi, opintoasiainsihteerit study.humanities@oulu.fi
www-sivut: <http://www.oulu.fi/taidehistoria/>

Opinto-oikeus

Taidehistorian opiskeluoikeus on kaikilla läsnä olevaksi ilmoittautuneilla yliopiston opiskelijoilla.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antaa taidehistorian yliopistonlehtori Jorma Mikola, puh. 029 448 3334, huone GF318. Vastaanottoaika sopimuksen mukaan.

Taidehistorian opetusmateriaalin päivitetty versio ilmestyy aina kevätlukukauden alussa ja on saatavissa oppiaineen yliopistonlehtorilta. Aineisto pitää sisällään hyödyllistä tietoa, kuten erilaisten opintosuoritusten ohjeistukset ja opinnoissa tarpeellisen kuvamateriaalin.

Katsaus oppiaineeseen

Miksi Paavo Nurmi juoksee muistomerkillään alasti mutta Eero Mäntyranta hiihtää puettuna? Miksi Oulun tuomiokirkon sisäkatossa ja kupolissa on samanlainen koristeaihe kuin Rooman Pantheonissa? Minkälainen on akateeminen ikoni? Siinä hyviä taidehistorian kysymyksiä.

Taidehistoria on kuvan (kuvataiteet) ja arkkitehtuurin (rakennustaide) historiaa. Ajallisesti taidehistoriassa liikutaan aina esihistoriasta tähän päivään ja maantieteellisesti Euroopan lisäksi myös Euroopan ulkopuolisten kulttuurien parissa.

Toki taidehistoriassa tutkitaan kuvaa ja arkkitehtuuria myös muusta kuin vain historian näkökulmasta. Yhä enemmän tutkimuksessa on viime aikoina kiinnitetty huomiota kysymyksiin, jotka liittyvät itse kuvan ja arkkitehtuurin tarkasteluun ja tarkasteluun.

Nimestään huolimatta taidehistoriassa voidaan paneutua myös nykytaiteeseen. Ilman menneisyyden, erityisesti antiikin myyttien ja juutalais-kristillisen perinteen tuntemusta taidehistorian opiskelu on kuitenkin hankalaa.

Taidehistoria lisää eurooppalaisten juurimme tuntemusta, sekä läntisen että itäisen perinteen osalta. Oppiaineella on näin myös huomattava sivistyksellinen merkitys.

Oulun yliopistossa taidehistoriaa voi opiskella vain sivuaineena, yhteensä 60 opintopistettä. Sivuaineena taidehistoria on käyttökelpoinen monien humanististen tiedekunnan oppiaineiden yhteydessä (eri historiat, kirjallisuus, kulttuuriantropologia, arkeologia, kieliaineet jne.).

Perusopintojen (25 op) suorittajia on aina myös yli tiedekuntarajojen.

Oppiaineesta vastaa lehtori. Opiskelu on perinteisten luentojen ja tenttien lisäksi erilaisten harjoitustöiden, luontopäiväkirjojen, analyysien, esseiden, seminaarien ja ekskursioiden suorittamista.

Oppiainekohtaisia käytännön ohjeita

Kirjatentit suoritetaan tiedekunnan tenttipäivinä ilmoittautumalla niihin Oodissa.

Taidehistorian peruskurssin kuva- ja luentotentti suoritetaan luennolla erikseen sovittavana ajankohtana, ei siis yleisenä tenttipäivänä.

Valinnaisista opinnoista pitää sopia erikseen oppiaineen yliopistonlehtorin kanssa. Samoin pitää toimia aineopintojen esseiden osalta.

Perus- ja aineopintojen kurssit on suositeltavaa suorittaa mainitussa järjestyksessä. Näin tiedot ja ymmärrys taidehistoriasta karttuvat johdonmukaisesti. Aloituksen jälkeen opinnot etenevät toki eri opintokokonaisuuksien osalta myös rinnakkain.

Opintojen suoritukset ottaa vastaan yliopistonlehtori.

Usein myös muiden oppiaineiden (esimerkiksi historiat, klassillinen arkeologia, antiikin kielet ja kulttuuri, kirjallisuus) tarjoamaa opetusta voi hyödyntää osana taidehistorian opintoja. Sopiva kurssi voi tukea hyvin taidehistorian tietämystä ja olla näin hyväksyttävissä valinnaisten opintojen kohtaan.

Opintokokonaisuudet ja niiden osaamistavoitteet

Perusopinnot

Taidehistorian perusopinnot suoritettuaan opiskelijalla on tiedolliset, taidolliset ja käsitteelliset valmiudet tarkastella kriittisesti kuvataiteita ja arkkitehtuuria sekä niitä koskevaa tutkimusta. Hän on oivaltanut taidehistoriallisen ajattelun luonteen sekä tiedostaa tieteellisen taidehistoriankirjoituksen erityispiirteet ja erilaiset lähestymistavat.

Aineopinnot

Taidehistorian aineopinnot suoritettuaan opiskelijalla on monipuolinen käsitys tutkimuksen näkökulmista, menetelmistä ja lähdeaineistoista sekä ymmärrys taidehistorian tutkimuskentän laajuudesta ja kysymyksenasettelun monitahoisuudesta. Lisäksi opiskelija on tietoinen keskeisimmistä tutkimuksen perinteistä ja metodologisista suuntauksista taidehistoriassa ja hän hallitsee tiedollisesti taidehistoriantutkimuksen menetelmälliset perusteet.

Aineopinnot suoritettuaan opiskelijalla on maisteriopinnoissa vaadittavat taidolliset valmiudet tieteelliseen ongelmanasetteluun, tietovarantojen ja lähdeaineistojen käyttöön, tiedon dokumentointiin sekä tieteelliseen ongelmanratkaisuun, argumentointiin, kritiikkiin ja dialogiin. Opiskelijalla on perusvalmiudet suunnitella ja toteuttaa itsenäisiä tutkimuksellisia ja tieteellisen tiedon soveltamiseen liittyviä hankkeita. Lisäksi opiskelijalla on valmiudet laatia omaan asiantuntemukseensa liittyen pienimuotoisia tutkielmia ja esitelmää sekä muita kirjallisia ja suullisia esityksiä.

Opintojaksot

Perusopinnot, 25 op:

687600P Johdatus taidehistoriaan, 5 op
687608P Taidehistorian peruskurssi, luennot, 5 op
687609P Taidehistorian peruskurssi, kirjatentti, 5 op
687610P Kotimaan ekskursion, 5 op
687611P Valinnaiset opinnot, 5 op

Aineopinnot, 35 op:

687612A Yleinen taidehistoria, kirjatentti, 6 op
687613A Yleinen taidehistoria, essee, 5 op
687614A Suomen taidehistoria, kirjatentti, 6 op
687615A Suomen taidehistoria, essee 5 op
687606A Aineopintojen seminaari, 8 op
687616A Valinnaiset opinnot, 5 op

Perusopinnot

687600P Johdatus taidehistoriaan (5 op)

Introduction to Art History

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Kevätlukukausi

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kuvailla ja analysoida taideteosta, nimetä tärkeimmät kirjalliset lähteet eurooppalaisen kuvataiteen takaa, muistaa idän ja lännen perinteet ja niiden olennaisimmat erot sekä ymmärtää taideteoksen omakohtaisen kokemisen merkityksen.

Sisältö: Kurssi antaa tietoja oppiaineesta, sen opiskelusta, taidehistoriallisesta kirjallisuudesta, taiteen tutkimisen metodeista ja taideteoksen tarkastelun problematiikasta. Suoritukseen sisältyy myös oman kuva- ja tekstianalyysin kirjoittaminen

Järjestämistapa: Kontaktiopetus

Toteutustavat: Luennot (24 h), harjoitustehtävät

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset: -

Yhteydet muihin opintojaksoihin: Suotavaa on aloittaa taidehistorian opinnot tällä kurssilla.

Oppimateriaali: Giorgio Vasari, *Taiteilijaelämäkertoja Giottosta Michelangeloon*

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Osallistuminen sekä analyysien kirjoittaminen

Arviointiasteikko: 0–5

Vastuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

Työssä oppimista: -

687608P Taidehistorian peruskurssi, luennot (5 op)

Elementary Course in Art History, Lectures

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Kevätlukukausi

Osaamistavoitteet: Opintojakson ja peruskurssin kirjatentin suoritettuaan opiskelija osaa arvioida eurooppalaista taidetta kokonaisuutena, tunnistaa antiikin merkityksen, osaa erotella eri aikakaudet, listata ne kronologiseen järjestykseen, luonnehtia niitä sekä tunnistaa ja muistaa keskeisimmät esimerkit

Sisältö: Yhdessä peruskurssin kirjatentin kanssa opintojakso antaa perustiedot Euroopan kuvataiteen ja arkkitehtuurin keskeisistä kehitysilmiöistä, tyyleistä, taiteilijoista ja kronologiasta
Järjestämistapa: Kontaktiopetus ja itseopiskelu
Toteutustavat: Luennot (48h), itsenäinen kuvamateriaaliin tutustuminen
Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat
Yhteydet muihin opintojaksoihin: Suotavaa on suorittaa rinnan Johdatus taidehistoriaan -kurssin opetuksen kanssa. Luennot tukevat myös peruskurssin kirjatentin suoritusta.
Oppimateriaali: Kurssin laaja kuvamateriaali sisältyy oppiaineen opetusmateriaaliin.
Suoritustavat ja arviointikriteerit: Tentti
Arviointiasteikko: 0–5
Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

687609P Taidehistorian peruskurssi, kirjatentti (5 op)

Elementary Course in Art History, Book Exam

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Kirjatentin voi suorittaa pitkin lukuvuotta

Osaamistavoitteet: Opintojakson ja peruskurssin luentokurssin suoritettuaan opiskelija osaa arvioida eurooppalaista taidetta kokonaisuutena, tunnistaa antiikin merkityksen, osaa erotella eri aikakaudet, listata ne kronologiseen järjestykseen, luonnehtia niitä sekä tunnistaa ja muistaa keskeisimmät esimerkit.

Sisältö: Yhdessä peruskurssin luentojen kanssa opintojakso antaa perustiedot Euroopan kuvataiteen ja arkkitehtuurin keskeisistä kehitysilmiöistä, tyyleistä, taiteilijoista ja kronologiasta.

Järjestämistapa: Itseopiskelu

Toteutustavat: Kirjatentti

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin: Tukee peruskurssin luentojen seuraamista ja kuvamateriaalin oppimista

Oppimateriaali: Honour & Fleming, *Maailman taiteen historia*

Arviointiasteikko: 0–5

Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

687610P Kotimaan ekskursio (5 op)

Excursion in Finland

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Toukokuu

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tunnistaa keskeisimpiä taidehistoriallisia esimerkkejä eri paikkakunnilta ja eri aikakausilta Suomesta, ymmärtää niiden omakohtaisen näkemisen ja kokemuksen tärkeyden, osaa kertoa niistä kuullun, luetun ja oman kokemuksen pohjalta ja tuottaa niiden varassa pienen taidehistoriallisen tekstin.

Sisältö: Mikään ei korvaa taiteen tarkastelussa alkuperäisen teoksen omakohtaista näkemistä ja kokemista. Kurssi tarjoaa mahdollisuuden juuri tähän. Samalla se kartuttaa tietoja tärkeimmistä kotimaisista taidekokoelmista, museoista, näyttelytoiminnasta, monumenteista, miljöökokonaisuuksista ja niiden taidehistoriallisesta merkityksestä.

Järjestämistapa: Kontaktiopetus

Toteutustavat: Ekskursio

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset: Johdatus taidehistoriaan, Taidehistorian peruskurssi, luennot ja Taidehistorian peruskurssi, kirjatentti -jaksojen jälkeen

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Opintomatka ja matkakertomuksen kirjoittaminen

Arviointiasteikko: 0–5

Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

687611P Valinnaiset opinnot (5 op)

Elective Studies

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Perusopinnot aloittamisen jälkeen

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa suunnitella itselleen sopivan oppimistavan, kerätä sitä varten tarpeellisen materiaalin ja arvioida kriittisesti ja analysoiden käyttämänsä aineistoa. Opiskelija osaa myös valita arvioitavissa olevan, itselleen sopivan suoritustavan osaamisensa näytöksi.

Sisältö: Opiskelijalla on mahdollisuus oman mielenkiinnon pohjalta paneutua häntä eniten kiinnostavaan taidehistorian osa-alueeseen. Samalla hän voi miettiä myös suorituskäytäntöä ja valita oppimisensa kannalta itselleen sopivimman.

Järjestämistapa: Itseopiskelu

Toteutustavat: Sovitaan oppiaineen yliopistonlehtorin kanssa

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Sopimuksen mukaan
Arviointiasteikko: 0–5 tai hyväksytyt/hylätty
Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

Aineopinnot

687612A Yleinen taidehistoria, kirjatentti

(6 op)

Art History, Book Exam

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Perusopinnot jälkeen pitkin lukuvuotta

Osaamistavoitteet: Opintojakson ja yleisen taidehistorian esseen suoritettuaan opiskelija tunnistaa entistä paremmin joitakin Euroopan taiteen historian aikakausia, kokonaisuuksia ja yksittäisiä esimerkkejä sekä osaa arvioida niitä ja niiden merkitystä laajemmassa asiakokonaisuudessa

Sisältö: Yhdessä yleisen taidehistorian esseen kanssa opintojaksossa perehdytään lähinnä eurooppalaisen taidehistorian erityisilmiöihin ja opitaan ymmärtämään niitä perusopinnot syvemmin.

Järjestämistapa: Itseopiskelu

Toteutustavat: Kirjatentti

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset: Taidehistorian perusopinnot

Oppimateriaali: Michael Baxandall: *Painting and Experience in Fifteenth-Century Italy*; Anna Moszynska: *Abstract Art*; John Boardman: *The Oxford History of Classical Art*

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Kirjatentti tai lukupäiväkirja kustakin teoksesta

Arviointiasteikko: 0–5

Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

687613A Yleinen taidehistoria, essee (5 op)

Art History, Essay

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Yleisen taidehistorian kirjatentin jälkeen

Osaamistavoitteet: Opintojakson ja yleisen taidehistorian kirjatentin suoritettuaan opiskelija tunnistaa entistä paremmin joitakin Euroopan taiteen historian aikakausia, kokonaisuuksia ja yksittäisiä esimerkkejä sekä osaa arvioida niitä ja niiden merkitystä laajemmassa asiakokonaisuudessa.

Sisältö: Yhdessä yleisen taidehistorian kirjatentin kanssa opintojaksossa perehdytään lähinnä eurooppalaisen taidehistorian erityisilmiöihin ja opitaan ymmärtämään niitä perusopinnot syvemmin. Essee suo mahdollisuuden paneutua itseään kiinnostavaan asiaan.

Järjestämistapa: Itseopiskelu

Toteutustavat: Kirjallinen työ

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset: Yleisen taidehistorian kirjatentti

Oppimateriaali: Sopimuksen mukaan

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Essee

Arviointiasteikko: 0–5

Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

687614A Suomen taidehistoria, kirjatentti

(6 op)

Art History of Finland, Book Exam

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Yleisen taidehistorian jälkeen

Osaamistavoitteet: Opintojakson ja Suomen taidehistorian esseen suoritettuaan opiskelija muistaa ja osaa nimetä keskeisimmät aikakaudet ja esimerkit Suomen kuvataiteiden historiassa, osaa verrata ja suhteuttaa niitä muun Euroopan samanaikaisiin sekä osaa luonnehtia suomalaisen taiteen erityispiirteitä.

Sisältö: Yhdessä Suomen taidehistorian esseen kanssa opintojaksossa perehdytään Suomen taidehistorian erityisilmiöihin ja opitaan ymmärtämään aiempaa syvemmin niiden suhde Skandinavian, Baltian ja Venäjän taidehistoriaan.

Järjestämistapa: Itseopiskelu

Toteutustavat: Kirjatentti

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset: Yleinen taidehistoria

Oppimateriaali: Seuraavat kohdat kirjasarjasta *Ars Suomen taide: Ars 1*, s. 116–225: Keskiajan maalaustaide, Keskiajan puunveisto ja maalatut alttarikaapit; *Ars 2*, s. 256–319: Kuvataide 1600- ja 1700-luvulla; *Ars 3*, s. 50–149: Ruotsin ajan perinne kuvataiteessa. Kuvataide autonomian alkuajalla. Maalaustaide 1860–1880; *Ars 4*, s. 200–287: Maalaustaide 1880-luvulla. Maalaustaide 1890-luvulla; *Ars 5*, s. 60–83, 174–269: Kuvanveisto 1800-luvulla. Maalaustaide vuosisadan vaihteesta itsenäisyyden aikaan. Maalaustaide 1918–1940. Kuvanveisto 1900–1950; *Ars 6*, s. 76–119, 180–233: Sodanjälkeinen kuvataide vuoteen 1960. Julkisen kuvanveistotaiteen käänne 1960-luvulla. Kuvataide 1960-luvulla. Kuvataide vuoden 1970 jälkeen - kohti sitoutumista.

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Kirjatentti

Arviointiasteikko: 0–5

Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

687615A Suomen taidehistoria, essee (5 op)

Art History of Finland, Essay

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Suomen taidehistorian kirjatentin jälkeen

Osaamistavoitteet: Opintojakson ja Suomen taidehistorian kirjatentin suoritettuaan opiskelija muistaa ja osaa nimetä keskeisimmät aikakaudet ja esimerkit Suomen kuvataiteiden historiassa, osaa verrata ja suhteuttaa niitä muun Euroopan samanaikaisiin sekä osaa luonnehtia suomalaisen taiteen erityispiirteitä.

Sisältö: Yhdessä Suomen taidehistorian kirjatentin kanssa opintojaksossa perehdytään Suomen taidehistorian erityisilmiöihin ja opitaan ymmärtämään aiempaa syvemmin niiden suhde Skandinavian, Baltian ja Venäjän taidehistoriaan. Essee suo mahdollisuuden paneutua itseään kiinnostavaan asiaan.

Järjestämistapa: Itseopiskelu

Toteutustavat: Kirjallinen työ

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset: Suomen taidehistorian kirjatentti

Oppimateriaali: Sopimuksen mukaan

Arviointiasteikko: 0–5

Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

Lisätiedot: –

687606A Aineopintojen seminaari (8 op)

Seminar

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Kevätlukukausi

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida taidehistorian kirjoitusta ja sen historiaa, erotella taidehistorian tutkimuksen eri näkökulmia ja menetelmiä ja osaa taiteen tarkastelussa tehdä eron omien, muiden ja teoksen tekijän sille antamien merkitysten välille, osaa arvostella ja kyseenalaistaa omia näkemyksiään taiteesta ja tunnistaa niiden taustoja itsestään.

Sisältö: Paneudutaan taidehistorian eri osa-alueisiin, taiteen tutkimuksen ja taidehistorian kirjoituksen historiaan sekä erilaisiin taiteen tarkastelutapoihin ja analyysimalleihin. Olennaista on myös työskentelytapa, seminaari.

Järjestämistapa: Kontaktiopetus

Toteutustavat: Viikoittaiset seminaari-istunnot

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset: Taidehistorian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin: Suotavaa on tulla seminaariin heti aineopintojen alussa.

Oppimateriaali: Tarvittava materiaali jaetaan seminaarissa

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Viikoittain kokoontuva seminaari. Osallistuttava vähintään 80 %.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/hylätty.

Vastuuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori

Työssä oppimista: -

Lisätiedot: Suotavaa on tulla seminaariin heti aineopintojen alussa

687616A Valinnaiset opinnot (5 op)

Elective Studies

Opetuskieli: Suomi

Ajoitus: Perusopintojen jälkeen

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa entistä paremmin suunnitella itselleen sopivan oppimistavan, kerätä sitä varten tarpeellisen materiaalin ja arvioida kriittisesti ja analysoiden käyttämänsä aineistoa. Opiskelija osaa myös valita arvioitavissa olevan, itselleen sopivan suoritustavan osaamisensa näytöksi.

Sisältö: Opiskelijalla on mahdollisuus oman mielenkiinnon pohjalta paneutua häntä eniten kiinnostavaan taidehistorian

osa-alueeseen. Samalla hän voi miettiä myös suorituskäytäntöä ja valita oppimisensa kannalta itselleen sopivimman.

Järjestämistapa: Itseopiskelu

Toteutustavat: Sovitaan oppiaineen yliopistonlehtorin kanssa

Kohderyhmä: Taidehistorian sivuaineopiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin: Taidehistorian perusopinnot

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Sopimuksen mukaan

Arviointiasteikko: 0–5 tai hyväksytty / hylätty

Vastuhenkilö: Taidehistorian yliopistonlehtori